

Spansk fascism

21 november 1930 [Utdrag ur ett brev till Andrés Nin]

I min artikel¹ framkastade jag åsikten att vi efter flera års diktatur, efter en borgerlig oppositionsrörelse, efter allt larm från republikanernas sida, och efter studentdemonstrationerna, kan förvänta oss att arbetarna kommer att gå till aktion, och vad mera är, att detta kan komma att ta det revolutionära partiet på sängen. Om jag inte misstar mig, ansåg flera spanska kamrater att jag överdrev studentdemonstrationernas symptomatiska betydelse, liksom perspektiven för den revolutionära arbetarrörelsen. Men sedan dess har strejkkampen i Spanien antagit gigantiska proportioner. Det är på det hela taget omöjligt att få en klar bild av vilka som leder dessa strejker.

Tror du inte att Spanien kan gå igenom samma cykel som Italien gjorde med början 1918-1919: jäsning, strejker, generalstrejk, fabriksokupationer, brist på ledarskap, rörelsens nedgång, fascismens tillväxt och en kontrarevolutionär diktatur? Regimen Primo de Rivera var ingen fascistisk diktatur, eftersom den inte baserade sig på de småborgerliga massornas reaktion. Tror du inte att förutsättningarna för en verklig spansk fascism kan uppkomma som ett resultat av det obestridliga revolutionära uppsvinget i Spanien om den proletära förtruppens parti förblir passivt och inkompetent som i det förflutna? Det farligaste i en sådan situation är tidsförlusten....

Till innehållsförteckningen för artikelsamlingen [Trotskij om Spanien](#)

¹ Syftar på [De spanska kommunisternas uppgifter](#) (25 maj 1930), vilket utgjorde ett brev till tidningen *Contra la corriente* [Mot strömmen]